

# ЗМІСТ

|             |   |
|-------------|---|
| Вступ ..... | 5 |
|-------------|---|

## Розділ 1. Дискурс ошуканства

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| Мова радянського тоталітаризму: проблеми визначення ..... | 10 |
| Риси новомови .....                                       | 19 |
| Дихотомічний поділ світу .....                            | 19 |
| Ідеологеми .....                                          | 22 |
| Домінування оцінки над значенням .....                    | 25 |
| Квазіуточнювальні означення .....                         | 27 |
| Евфемізми .....                                           | 32 |
| Абревіатури і складноскорочені слова .....                | 34 |
| Лозунговість .....                                        | 38 |
| Антикомунікативний характер новомови .....                | 43 |

## Розділ 2. Дискурс ненависті

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Номінації ворогів у дискурсі радянського тоталітаризму .....                             | 50  |
| Класові вороги періоду утвердження комуністичного режиму .....                           | 50  |
| Слово «куркуль» в історико-етимологічному та суспільно-політичному аспектах .....        | 56  |
| Номінації контингенту ворогів під час терористичних «чисток» сталінської доби .....      | 77  |
| Дегуманізована лексика і фразеологія в офіційно-діловому та публіцистичному стилях ..... | 94  |
| Бруталізація офіційно-ділового й публіцистичного стилів сталінської доби .....           | 115 |
| Номінації опонентів радянської влади в післясталінський період .....                     | 119 |
| Термін «фашизм» у радянській і пострадянській пропаганді ....                            | 126 |
| Дискурс ненависті й російське злодійське арго: споріднений зв'язок .....                 | 148 |

## Розділ 3. Процеси соціальної та національної уніфікації в СРСР

|                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|
| Руйнація родини .....                                                     | 164 |
| Національна політика мовно-культурної уніфікації .....                    | 182 |
| Марксистсько-ленінська ідея інтернаціональної пролетарської єдності ..... | 182 |
| Більшовицька політика коренізації .....                                   | 186 |
| Політика русифікації України в 1930–1950-х роках .....                    | 192 |
| Мовна ситуація України в післясталінський період .....                    | 202 |
| Мовні дискусії періоду перебудови і гласності .....                       | 215 |
| Мовна ситуація в пострадянській Україні .....                             | 219 |
| Післямова .....                                                           | 225 |
| Іменний покажчик .....                                                    | 233 |